YENİDEN YAPILANDIRICI OLARAK
MÜLTECİ VE GÖÇMENLER

UYUM VE EKONOMIK REFAH ICIN MÜFREDAT EL KİTABI

WWW.UK.IOFC.ORG/M-R-REBUILDERS

KISTA FOLKHÖGSKOLA

Asociación PROGESTIÓN

Initiatives of Change

Co-funded by the
Erasmus+ programme
of the European Union

YENİDEN YAPILANDIRICI
OLARAK MÜLTECİ VE GÖÇMENLER

Yayıncı:

Erasmus+ Partnership:
Birleşik Krallık, Britanya – Yürütücü kuruluş
Progestion, İspanya
Kista Folkhögskola, İsveç
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Türkiye

Proje:

Sınır Ötesi, Kültürleraresı Sosyal Girişimciler
2016-1-UK01-KA204-024623

www.iofc.org/M-R-Rebuilders

ISBN: 978-1-9161358-3-3

Mülteci ve göçmenler projesi Creative Commons Attribution-Non Commercial 4.0 International License tarafindan lisanslandirilmistir.

Feragatname:

Bu kitaptaki içerik Avrupa Komisyonu'nun görüşlerini ve politikalarını birebir yansıtmaz.

İÇİNDEKİLER

Giriş	-	4
Yetişkin Eğitimcileri ve Değerleri	-	5
Eğitim Yaklaşımı	-	6
Program Çerçevesi	-	13
Program İçeriği ve Rehber	-	14
Eğitim Modülleri Örnekleri	-	16
Yeni Gelenler	-	16
Yerleşmeye Çalışanlar	-	19
Yerleşik olanlar	-	25

GİRİŞ

Bu ders programının temel amacı, göçmen ve mültecilerle çalışan yetişkin eğitimcilerinin eğitim ve öğretim tecrübelerini güçlendirmektir. Ayrıca, göçmenler ve mülteciler için de, bu eğitimler vasıtası ile, bir taraftan sonradan yerleştirildikleri bu yeni ülkelerindeki topluluklarını güçlendirmelerine yol açacak bir ufuk açarken, diğer taraftan da ana vatanlarında, gelişime katkı sağlamak üzere girişimlerde bulunacak cesaret ve gücü edinmeleri umulmaktadır.

Bu yaptığımız çalışmalar sonucunda, yetişkin eğitimcilerinin kullanımına sunmak üzere bir kaynak hazırlanmıştır. Projenin üç yıllık çalışması sonucunda, yetişkin eğitimcileri için ayrıca, program materyallerini uygulama konusundaki başarılarını ölçmelerine yarayacak ve kendi kendilerini değerlenidrmeleri için internet üzerinden uygulanacak ölçekler geliştirilecektir.

Yetişkinler için hazırlanan bu ders programı, formal ve informal sektörlerin temel eğitim anlayışlarına dayanmaktadır. Bu program, içinde bulunduğumuz topluluğu, içindeki göçmen ve mültecileri de kapsayacak şekilde, toplum yararına faaliyetlerin uygulanarak öğrenildiği doğal bir öğrenme ortamı olarak görmektedir. Bu öğretme ve öğrenme faaliyetleri, günlük olarak, gerek örgün öğretim içinde, gerekse insanların iletişim ve ilişki içinde olduğu ortamlarda gerçekleşmektedir. İşte bu öğrenme, öğretme faaliyetleri vasıtası ile, yetişkin eğitimcileri ile birlikte, göçmenler ve mülteciler, birbirlerine saygılı, barış içinde bir toplumun yapılandırılması için hep beraber çok önemli bir rol oynarlar.

Hazırlanan bu program, öğrenme ve öğretim faaliyetlerinin doğal olarak geliştiği bir ortam olarak içinde bulunulan camiada, toplum içindeki göçmen, mülteci ve ev sahibi topluma ait kişilerin durumlarının iyileşmesi, kendilerini iyi hissetmeleri, refahın artması gibi dönüştürücü etki ve etkinliğe yol açabileceği gibi, bu ortamda oluşan etkiler, zamanla, göçmen ve mültecilerin geldiği ülkelerde de nihai olarak hissedilecektir

BU DERS PROGRAMINI OLUŞTURURKEN ELE ALDIğIMIZ SORULAR:

Göçmen ve mülteciler olarak:

- İnsan-merkezli ders programı eğitim modülü, göçmen ve mültecilerin hayatlarını nasıl dönüştürebilir?
- Göçmenlerin, mültecilerin ve yetişkin eğitimcilerinin eğitimi konusu, göçmen ve mültecilerin, sonradan yerleştikleri bu yeni ülkelerine entegre olma ve katılımlarında nasıl etkin olabilir?
- Göçmen ve mülteciler nasıl daha duyarlı olabilir ve ana vatanları ile nasıl dönüşümsel bir ilişki geliştirebilirler?

Sektörler arası eğitim kurumları olarak**:**

- Sektörler arası eğitim kurumları ve eğitim organizasyonları, mülteci ve göçmenlere yönelik olarak ne tür eğitim anlayışları geliştirmelidir?
- İnformel eğitim, göçmen ve mültecilerin entegrasyon ve katılımına yönelik olarak, nasıl daha güçlü alanlar ve araçlar oluşturabilir?
- Birlikte yaşadığımız informel alanları, göçmen ve mültecilerin kapasite ve tecrübelerini geliştirebilecekleri öğrenme ve öğretme alanlarına nasıl dönüştürebiliriz?

EĞİTİM DEĞERİ YAKLAŞIMIMIZ

Projenin ortakları olan Birleşik Krallık, İspanya, İsviçre ve Türkiye'den katılımcılar arasında yapılan görüşmeler sonucunda ortaya çıkan ve ortak kabul gören, yetişkin eğitimi alanında geçerli olan değerler aşağıdaki diyagramla şekillendirilmiştir:

DEĞERLER
Yetişkin Eğitimcileri İçin "Yeniden Yapılandırıcılar Olarak Göçmenler ve Mülteciler" Ders Programının Değerleri

AKRAN-AKRANA İLİŞKİLER
Yetişkin eğitimcileri, göçmenler ve mülteciler birbirlerini geliştirip beslemelidir

DİĞERİYLE EMPATİ KURMAK
Yetişkin eğiticimleri hassas ve empatik olma yeteneğine sahip olmalıdır

AMACA UYGUN EĞİTİM
'Lagom'u (İsveçce'de; ne çok az, ne çok fazla, tam kararında) hedeflemelidir

DAHİL OLMA - BİR PARÇASI OLMA
Birbirini aydınlatma ve kendisiyle ilgilenildiğini hissedebilmelidir

ESNEKLİK
Kendi sınırlarımızın, rahat alanlarımızın ötesine geçme, güçlükle baş edebilmelidir

HAYATI DÖNÜŞTÜRME AMACIYLA ÖĞRETME & ÖĞRENME
Samimi sohbetler ve geri bildirimlere açık olunmalıdır

YAKLAŞIMLARIMIZ

Ders programımız aşağıdaki, insan-merkezli eğitim yaklaşımlarına dayanmaktadır:

- İnsani gelişim, bütüncül bakış açısı ile kişinin kendini geçekleştirmesine imkan hazırlamakla başlar.
- İnsani gelişim kapasitesi, sonradan yerleşilen yeni toplumda ve ana vatanda sosyal değişimler oluşturmaya yöneliktir.
- Bilişsel, duygusal ve psikomotor öğrenme basamakları etkili bir öğrenim süreci için gereklidir. Bu yaklaşımlar bu el kitabında daha sonraki sayfalarda açıklanacaktır.

Yeniden Yapılandırıcı Olarak Göçmenler ve Mülteciler" ders programı, Birleşmiş Milletler sürdürülebilir gelişme amaçları (SDGs/SGH) göz önüne alınarak oluşturulmuştur. Ayrıca SDG/SGH (BM Sürdürülebilir Gelişim Hedefleri) ana çerçevesi, farkındalık, anlama, bağlılık üzerine vurgu yapan modüllerimize yerleştirilmiştir.

Eğitim Yaklaşımlarının Karşılaştırılması

	Göçmen ve Mültecileri Yeniden Yapılandırıcı Olarak Gören Eğitim Yaklaşımı	Banking* Eğitim yaklaşımı
Eğitim yaklaşımları	İnsan hakları ve yetenekler (yapabilirlik) temelli	Standartlaştırma ve kapasite
	Bilişsel ve duygusal boyutlar arasında dengeleme	Bilişsel üstünlük
	Temel insani ihtiyaçlar ve sürdürülebilir gelişim hedefleri tarafından yönlendirilen	Piyasa merkezli
	Sonradan yerleşilen toplum ve ana vatanın ihtiyaçlarına göre yönlendirilen	İçerik merkezli
Vurgu	Süreç merkezli (ne için, nasıl ve kim için olduğunu bilmeye dayalı)	Bilgi merkezli (birikim)
Öğretmenin rolü	Kolaylaştırıcı, akran, koç, danışman	Uzman, danışman
Yetişkin göçmen ve mülteci	Kapasiteli, dirençli, öğrenen insan	İhtiyaç sahibi kişi
Eğitim modülleri	Birbirine bağlı ve ilişkisel	Atomize
Değerlendirme	Kişinin kendi gelişimine ve içinde bulunduğu topluma katkısı	Performatif
Vizyon	Çok merkezli (sonradan yerleşilen ülke ve ana vatan)	Birey merkezli

`Banking` eğitim terimi Paulo Freire tarafından ortaya atılmış ve tanımlanmış ve ayrıca geleneksel eğitim sistemine karşı bir eleştiri olarak ortaya çıkmıştır. Freire, P. (1996) Pedagogy of the Opressed, London, Penguin Books

YAKLAŞIMLARIMIZ

İlerleyen sayfalarda ders programı için seçilen eğitim yaklaşımlarıyla ilgili özet bir şekilde bilgi verilecektir. Daha fazla bilgi belirtilen kaynaklarda bulunmaktadır.

İNSAN HAKLARI

İnsan hakları ve temel özgürlükler, bizim kapasite, zeka, yetenek ve vicdani olarak gelişimimize imkan sağlar. Bunları reddetmek, sadece bireyi etkilemez, aynı zamanda bir bütün olarak toplumu da etkiler ve toplumsal ve politik kargaşa çıkmasına neden olup, dolayısı ile toplumda nefret, şiddet ve çatışma tohumları atılmasına yol açar.

1948 yılında İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin ilan edilmesinden beri, eğitim herkes için temel bir hak olarak kabul edilmektedir.

Beyanname ayrıca kendisinden sonra gelen, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Organizasyonu (UNESCO), Eğitimde Ayrımcılığa Karşı Olma Anlaşması (1960), Ekonomi, Eğitim, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi dahil olmak üzere bir çok anlaşma tarafından temel alınmıştır.

Dolayısıyla, eğitim temel bir insan hakkıdır ve kişisel özgürlük ve güçlendirmeyi destekleyip önemli gelişimler sağlayarak bütün diğer insan haklarının temelini oluşturur.

Bunun yanında İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, bir çok ülkede uygulanmasına rağmen, diğer bir çok ülkede özellikle eğitim hakkı sadece teoride kalmakta ve devlet tarafından herhangi bir destek görmemektedir.

Özellikle yoksul kesim, eğitime erişim bakımından en zor durumda olanlardır, ve dünya çapında hala milyonlarca insan eğitim hakkından mahrum bırakılmıştır. Savaş sonucu göç ve yerinden edilmenin hızla çoğaldığı şimdiki dünyamızda, göçmenler ve mülteciler bu müzakere edilemez kesinlikteki temel insan hakları ihlallerinin direk ve dolaylı erozyonlarının darbesine maruz kalmaktadırlar.

Mültecilere yönelik BM anlaşmasında belirtilen, özgürlük hakkı, zulme uğramaktan emin olmak gibi temel haklar, genellikle inkar edilmekte ve bu haklar bazı Avrupa Ülkeleri'nde, aile birleşimi için başvuran göçmen ailelerin durumlarının çözümünde uygulanmayıp insanlar mağdur edilmektedirler.

Eğitimsiz insanlar insani potansiyellerini tam olarak gerçekleştirme kapasitesinden mahrumdurlar. Eğitimin kendisi bizzat, hakların uygulanması ve kullanılmasını kolaylaştıran toplumsal bir araçtır. Eğitim, hakların dile getirilmesi ve korunması için ses verilmesine yardımcı olur, bireylerin hükümet sistemleri hakkında bilgiye ulaşmasını sağladığı gibi, insanların güç sahipleriyle pazarlık etmesine imkan verir.

İnsan hakları yaklaşımı temelli bu ders programı, göçmen ve mültecilere eğitim veren yetişkin eğitimcilerini, mesleki bakımdan donatarak, onların, öğrencilerini, eleştirel ve çözüm merkezli düşünmeye yönlendirmelerini, böylece onların, sonradan yerleştikleri ülkelerinde ve aynı zamanda ana vatanlarında sosyal ve ekonomik katılım sağlama yeteneği ve sorumluluğu kazanmalarına vesile olur.

Bu proje, yetişkin eğiticimlerinin, göç, yetişkin eğitimi ders programı çerçevesi, eğitim dökümanları gibi konularla ilgili mevzuatlara ulaşabilecekleri kaynaklar sunmaktadır. Bu kaynaklar proje ortakları olan İspanya, İsveç, Birleşik Krallık ve Türkiye'den edinilen bir veri seti ile geliştirilmiştir.

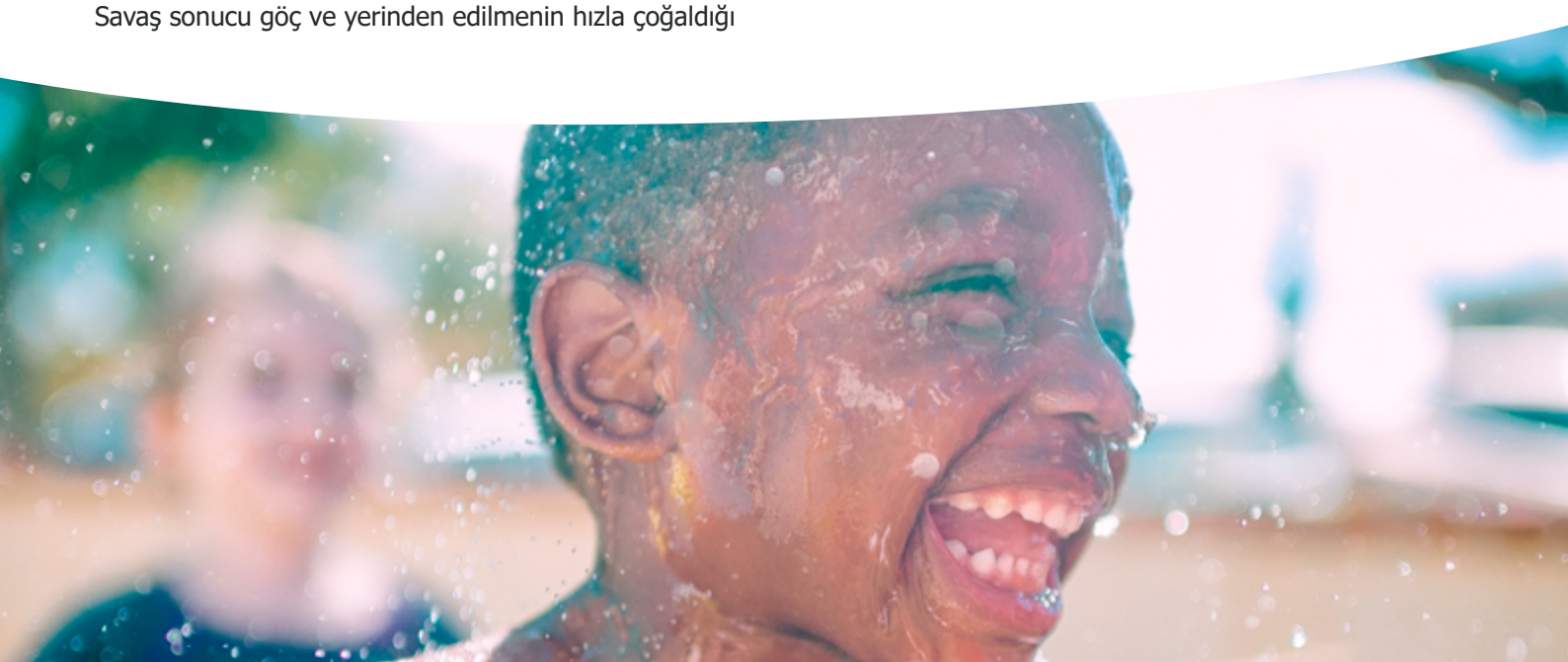

YAKLAŞIMLARIMIZ

TEMEL İNSANİ İHTİYAÇLAR

Manfred Max-Neef'in İnsan Ölçeği Gelişimi (1991)

Bu ders programı Manfred Max-Neef'in temel insani ihtiyaçlar çerçevesine dayanmaktadır. İhtiyaçlar bütün kültürlerde aynı olup, bütüncül bir sistem içinde birbiriyle ilişkili ve interaktiftir. Kültürler arasında ihtiyaçların basamak olarak farklılık göstermesi, onların değişen zaman içinde tatmin edilmiş olması çerçevesinde oluşmaktadır.

Yazar, bireysel ya da toplumsal olarak, insanların birşeylere sahip olmaları, gerçekleştirişleri, iletişim kurmaları gibi varoluşsal ihtiyaçları şu şekilde sıralamaktadır: geçim, korunma, şefkat, anlama, katılım, yaratım, boş zamanları değerlendirme, kimlik ve özgürlüktür.

Yetişkin eğitimcileri ders programı bu çerçeveden ilham almış ve proje ortakları ve diaspora üyeleri tarafından beş aksiyolojik ihtiyaç kategorisine uyarlanmıştır. Bu beş aksiyolojik ihtiyaçlar kategorisi şu şekildedir; -sürdürülebilir yaşam, -şefkat ve aidiyet, -koruma ve önleme, -anlama ve -sosyal girişimcilik inisiyatiflerine katılım. Bu ihitiyaçların en temel özellikleri, birbirlerini tamamlayıcı tabiatları ve insani gelişim seviyesini belirleyen bir gösterge şeklinde olmalarıdır.

MERKEZİ İNSANİ YETENEKLER (YAPABİLİRLİKLER)

Amartya Sen'in "Özgürlüğün Göstergesi Olarak Gelişim" (1999); Martha Nussbaum'un "Kapasite Yaratma: İnsani Gelişim Yaklaşımı" (2011)

Bu ders programı, yetişkin eğitimcilerinin kişilerarası iletişim kurma yeteneklerini, göçmen ve mültecilerin, yeni toplumları ve ana vatanlarında ilişkisel kapasitelerini artırmalarını sağlama yönünde genişletmeyi hedeflemektedir.

Program aynı zamanda, sosyal durumlar ve kamu politikaları tarafından ciddi biçimde etkilenen fırsatlara da dikkat çekmektedir. (Dreze & Sen, 2002, s.6).

Eğitimsel-sosyal fırsatların kritik rolü, göçmenler ve mülteciler için, insani acenta olabilme alanlarını ve özgürlüğünü genişletmektedir. İnsani acenta terimi, kişilerin değişim ve dönüşüm için öncü olma ve kendi hayatlarını kendi kontrolleri altına alma olarak anlaşılmaktadır.

Ders programımızın bu 'kapasite yaklaşımı', yetişkin eğitimcilerini güçlendirmek ve göçmen ve mültecilerin kendi hayatları, aileleri ve toplulukları için temel önemde olan bir çok konu üzerinde, yeni toplumlarında ve ana vatanlarında yeniden inisiyatif almalarını sağlamak üzerine odaklanmaktadır.

Nussbaum'un belirttiği gibi, kapasiteyi artırmak, kaynakları ve kurumsal desteği gerektirmektedir. Bu kapasite artırımı ancak, hem yetişkin eğitimcilerinin, hem de göçmen ve mültecilerin, toplumsal, politik, sivil, ekonomik ve sosyal alanlarda, kendilerinin sürekli ve tutarlı bir şekilde ilgi ve destekleri ile mümkün olacaktır.

Amacımız yaşamları eğitim yoluyla değiştirmek olduğu için, aşağıda sunulan Temel İnsan Kapasiteleri listesi, bu ders programı için alıştırma niteliğinde olan modüllerle ilişkilidir:

- Yaşam,
- Vücut sağlığı,
- Vücut bütünlüğü,
- Duyular, hayal ve düşünceler
- Duygular,
- Eleştirel ve yapıcı düşünme,
- Pratik akıl yürütme,
- Duygusal yakınlık,
- İletişim kurmak,
- Boş zamanları değerlendirmek,
- Kendi hayatını kontrol altına almak. Örnek: a) politik; kendi hayatımızı olumlu etkileyeciğini düşündüğümüz poltik tercihler yapmak; b) maddi: toplumdaki diğer kişilerin yaptığı gibi mülk edinme hakkını kullanmak.

Kaynak: Adapted from Martha C. Nussbaum (2011) *Creating Capabilities. The Human Development Approach.*

YAKLAŞIMLARIMIZ

DERS PROGRAMININ BİLİŞSEL, DUYGUSAL VE PSİKOMOTOR BOYUTLARI

Krathwohl Öğrenme Sınıflandırmasında Duygusal Boyut (1964)

Bu programda, öğrenme ve öğretmeye, tam bir kişisel ve kolektif katılım hissi getiren, üç öğrenme sınıflandırması boyutunu, uyarlayarak kullandık. Duyusal öğrenmenin, ders programının eğitim modülünü zenginleştirme biçimi aşağıdaki gibi tanımlanabilir:

- Yeni uyarıcılar ve bilgi almayı kabul etme isteği, bilgiyi başka kaynaklardan arama kapasitesi kadar önemlidir.
- Yaşanılan çevrede olaylara duyarsız kalmama, statükoyu sorgulama, tamamen yeni bir konu öğrenmek kadar önemlidir.
- Hayatı günlük akışı içinde düzenleme, toplumdaki değerlere karşı ahlaki bir duruşu olma, analiz, sentez ve değerlendirme kapasitesi kadar önemlidir.
- Gündelik hayatın akışı içinde belirli değerlere bağlı olarak yaşama kapasitesi, kendi içeriği içinde yeni mallar, hizmetler yaratma yeteneği kadar önemlidir.

Öğrenme ve Öğretme Taxonomileri

Bilişsel boyut	Duygusal boyut	Psikomotor boyut
Bilgi	Davranış (çevreden gelen uyarıcıları alma isteği)	Gözlemlemek Başlatmak Uygulamak Adapte etmek
Anlamak	Çevreden gelen uyarıcılara karşılık vermek	
Analiz etmek	Anlamlandırmak & organize etmek	
Sentezlemek		
Değerlendirmek		
Yaratmak	Karakterize etmek (gündelik hayatta kullanılacak değerler oluşturmak)	

YAKLAŞIMLARIMIZ

Aşağıda, yukarıdaki tablonun her bir boyutuna karşı gelecek şekilde, her boyut için basitten karmaşığa doğru sıralanan fiiler yer almaktadır. Bu liste, eğiticiler, modülleri uyguladıktan sonra, eğitime katılan kişilerin, modül sonrası öğrenme ve tecrübe çıktılarını yazarken onlara yardımcı olması umudu ile hazırlanmıştır.

BİLİŞSEL FİİLLER

Bilişsel boyutun öğrenme çıktılarını belirtmek için kolaydan zora (1-6) fiiller:

1. Bilgi	2. Kavrama	3. Uygulama	4. Analiz	5. Sentez	6. Değerlendirme
Tanımla Tekrarla Kaydet Listele Hatırla Altını çiz İsimlendir İlişkilendir	Tartış Açımla Tarif et Tanı Açıkla İfade et Kimliklendir Konumlandır Raporla Gözden geçir Yeniden ifade et Tercüme et Söyle	Sağla Kullan Göster Tahmin et Dramatize et Pratik et Görselleştir Çalıştır Zamanla Satın al Planla Yorumla Uygula	Farklılığı tespit et Değer biç Hesapla Deneyimle Test et Karşılaştır Mukayese et Eleştir Şoruştur Sorgula Tartış Çıkarsa Döküm yap Sor İlişkilendir Çöz İncele Sınıflandır Ayırt et Analiz et	Oluştur Planla Öner Dizayn et Formule et Düzenle Parçaları birleştir Topla İnşa et Yarat Kur Organize et Yönet Hazırla Derle Görselleştir	Seç Yargıla Puan ver Değer biç Değerlendir Ölçülendir Kıyasla Değer ver Yeniden gözden geçir Puanla Seç Tahmin et Ölç Belirle

DUYUSAL FİİLLER

Duyusal boyutun öğrenme çıktılarını belirtmek için kolaydan zora (1-5) fiiller

1. Davranış	2.Cevaplama	3. Değer verme	4. Organizasyon	5. Karakterleştirme
Tanı, Duyarlı ol, Uygulayarak göster, Almaya istekli ol, Hoşgör, Kabul et, Dinle, Katıl, Taktir et, Tercih et, Risklere karşı dikkatli ol.	Dahil ol, Katılımcı ol, Nasıl yapılacağını bil, Sorumluluk al, Razı ol, Gönüllü ol, Kuralları uygula, Yerine getir, Zevk al, Sor, İşbirliği yap, Sorulara açık ol, Sorumluluk sahibi ol.	Güçlü hisset, Sadık ol Adanmış ol, İncele, Değer ver, Tercih et, Değer ekle.	İlişkilendir, Yargıları değiştir, Denge kur, Karakteristikleri tanımla. Bul ve ayrıştır, Planla	Yargıları değiştir, Gerçekleri göster ve sonuçlar oluştur, Yargıları gözden geçir, Problemleri objektif biçimde ele al, Vicdan geliştir Yaşam felsefesi geliştir.

YAKLAŞIMLARIMIZ

PSİKOMOTOR FİİLLER

Psikomotor boyutun öğrenme çıktılarını belirtmek için kolaydan zora (1-4) fiiller. Bu fiiller ders programındaki öğrenme modüllerinin öğrenme ve deneyim çıktılarına yerleştirilmiştir.

1. Gözlemleme	2. Başlatma	3.Pratik yapma	4. Adapte olma
İzle, Dikkatini ver, Yönergeleri oku, Katılımcı ol, İncele, Gözlemle.	Girişimci ol, Yönergeleri uygula, Uygularken adımlara dikkat et, Vicdanınla gerçekleştir, Başlat, Ayrım yap, Risk al.	Tekrarla, Hareketi takip et, Belirli bir yetenek seviyesinde performans sergile.	Hareketi ihtiyaç duyulduğu gibi kullan, Yeni içerik ve durumlara yeni hareketler düzenle, Pürüzsüz ve verimli bir şekilde uygula.

YAKLAŞIMLARIMIZ

REFERANSLAR

Biggs, J.B. (2003) *Teaching for quality learning at university Buckingham,* (2nd ed.) Open University Press/Society for Research into Higher Education.

Bloom, B.S. & Krathwohl, D.R. (1956) *Taxonomy of Educational Objectives: The Classification of Educational Goals. Handbook I: Cognitive Domain*, New York, Longman, Green. Revised version by Anderson and Krathwohl, 2001

Dreze, J. & A.K. Sen (2002) *India, Development and Participation.* New Delhi , New York, Oxford University Press.

Krathwohl, D.R., Bloom, B.S. & Masia, B.B. (1964) *Taxonomy of Educational Objectives: The Classification of Educational Goals. Handbook II: Affective Domain*, New York, DavidMcKay Co., Inc.

Max-Neef, M., Elizalde, A & Hopenhayn, M. (1986) *Desarrollo a escala humana. Una opción para el futuro*, Development Dialogue, Número especial, 1986, Ceapur y Fundación Dag Hammarskjöld, Santiago de Chile y Upssala, Suecia.

Max-Neef, M. & Smith, P.B. (2013) *La economía desenmascarada. Del poder y la codicia a la compasión y el bien común*, Barcelona, Editorial Icaria

Nussbaum, Martha C. (2011) *Creating Capabilities. The Human Development Approach*, London, The Belknap Press of Harvard University Press.

Nussbaum, Martha C. (2006) *Frontiers of Justice*, London, The Belknap Press of Harvard University Press.

Meredith, M. & Quiroz Nino, C (Coords), Arando, S., Coelho, L.S., Silva, M.F. & Villafuerte Pezo, A.M. (2015) *Enhancing studies and practice of the social and solidarity economy.* York, York St John Erasmus Social and Solidarity Economy Consortium.

Pearce, J. (2003) *Social Enterprise in Anytown*, London, Calouste Gulbenkian Foundation.

Sen, A. (1999) *Libertad y Desarrollo*, Barcelona, Editorial Planeta

Young, H. & Goldman, L (2015) *Livelihoods, Natural and Post-Conflict Peacebuilding, Livelihoods, Natural Resources and Post-Conflict Peacebuilding,* New York, Routledge

Konu hakkındaki daha çok kaynağa projenin veritabanından ulaşılabilir. Veri tabani göç ve yetişkin eğitiminin İngiltere, İspanya, İsveç ve Türkiye`deki hukuki düzenlemeleri hakkinda bilgiler içermektedir.

İSPANYA

Göç Hukuku
https://drive.google.com/drive/folders/0Bw1_GG67wTnDcjlPRURYbU1Ga2M?usp=sharing

Yetişkin eğitimi kaynakları
https://drive.google.com/drive/folders/0Bw1_GG67wTnDTlBNMDlIRWhxRlk?usp=sharing

İSVEC

Göç Hukuku
https://drive.google.com/drive/folders/0Bw1_GG67wTnDMXRiRXFlWkwxZEE?usp=sharing

Yetişkin eğitimi kaynakları
https://drive.google.com/drive/folders/0Bw1_GG67wTnDSnFkOVFZRUVTZWM?usp=sharing

TURKİYE

Göç Hukuku
https://drive.google.com/drive/folders/0Bw1_GG67wTnDdTVQWVdNQTVHVUk?usp=sharing

Yetişkin eğitimi kaynakları
https://drive.google.com/drive/folders/0Bw1_GG67wTnDMjhPQ2dfY1JweDg?usp=sharing

BİRLEŞİK KRALLIK

Göç Hukuku
https://drive.google.com/drive/folders/0Bw1_GG67wTnDSVF0YVZ2bVBfaUk?usp=sharing

Yetişkin eğitimi kaynakları
https://drive.google.com/drive/folders/0Bw1_GG67wTnDR1oydFFQTnA5VEk?usp=sharing

DERS PROGRAMI İÇERİĞİ

Yetişkin Eğitimcileri Ders Programı Çerçevesi

İhtiyaçlar ve yapabilirlikler ön değerlendirmesi

Proje Paydaslari

Kamu Sektörü: Üniversiteler, Yetişkin Eğitimi Merkezleri Yüksek Okullar

Özel Sektör: Küçük, orta, büyük ölçekli işletmeler

Sosyal Sektör: STK, Sosyal girişimciler, sendikalar, dini, cemaatler, diaspora cemaatleri

Hedef: Etik olarak sosyo-ekonomik dahiliyet ve angajman

Asıl Hedef Grup: Göçmen ve mültecilere yönelik çalışan yetişkin eğitimcileri

Dolaylı Hedef Gruplar: Diaspora cemaatlerindeki ve anavatandaki yetişkinler

Eğitim Modülleri

Dahil edici ve angaje edici

Yeni Gelenler 1-2 yıl	→	Yerleşmeye Çalışanlar 2-5 yıl	→	Yerleşmiş olanlar 6+
Topluluk ve mülteci merkezlerinde yüz yüze iletişim		Topluluk merkezlerinde yüzyüze iletişim		Topluluk merkezlerinde yüz yüze iletişim

İhtiyaçlar ve yapabilirlikler son değerlendirmesi

MÜFREDAT İÇERİĞİ

Yetişkin eğitimi ders programı, göçmen ve mültecilerin yerleşiklik durumlarına göre üç kategoride incelenmektedir:

- **Yeni gelenler (0-2 yıl):** Bir kampa/topluluğa yeni ulaşan farklı statülerdeki göçmen ve mülteciler.
- **Yerleşme sürecindekiler (2-5 yıl): Yeni geldikleri yerde kalma niyetiyle yerleşme sürecinde olanlar.**
- **Yerleşenler (5 + yıl): Geldikleri yeni toplumlarında, sağlam bağ ve ilişkiler kurdukları belirli bir topluluğa ait ve yerleşik hisseden ve, toplumdaki diğer kişileri ve ana vatanlarındaki insanları desteklemeye hazır hissedenler.**

Bu her bir içerik merkezli basamak, hayatla direk alakalı, öğretim hedefleri ve öğrenme çıktıları içermektedir. Hayatla direk ilgili olarak hazırlanmış, öğretilecek bu beş konu, göçmen ve mültecilerin ihtiyaçlarına göre düzenlenmiş üç alt başlığa ayrılmıştır. Aşağıdaki şemada altı hücre bulunmaktadır.

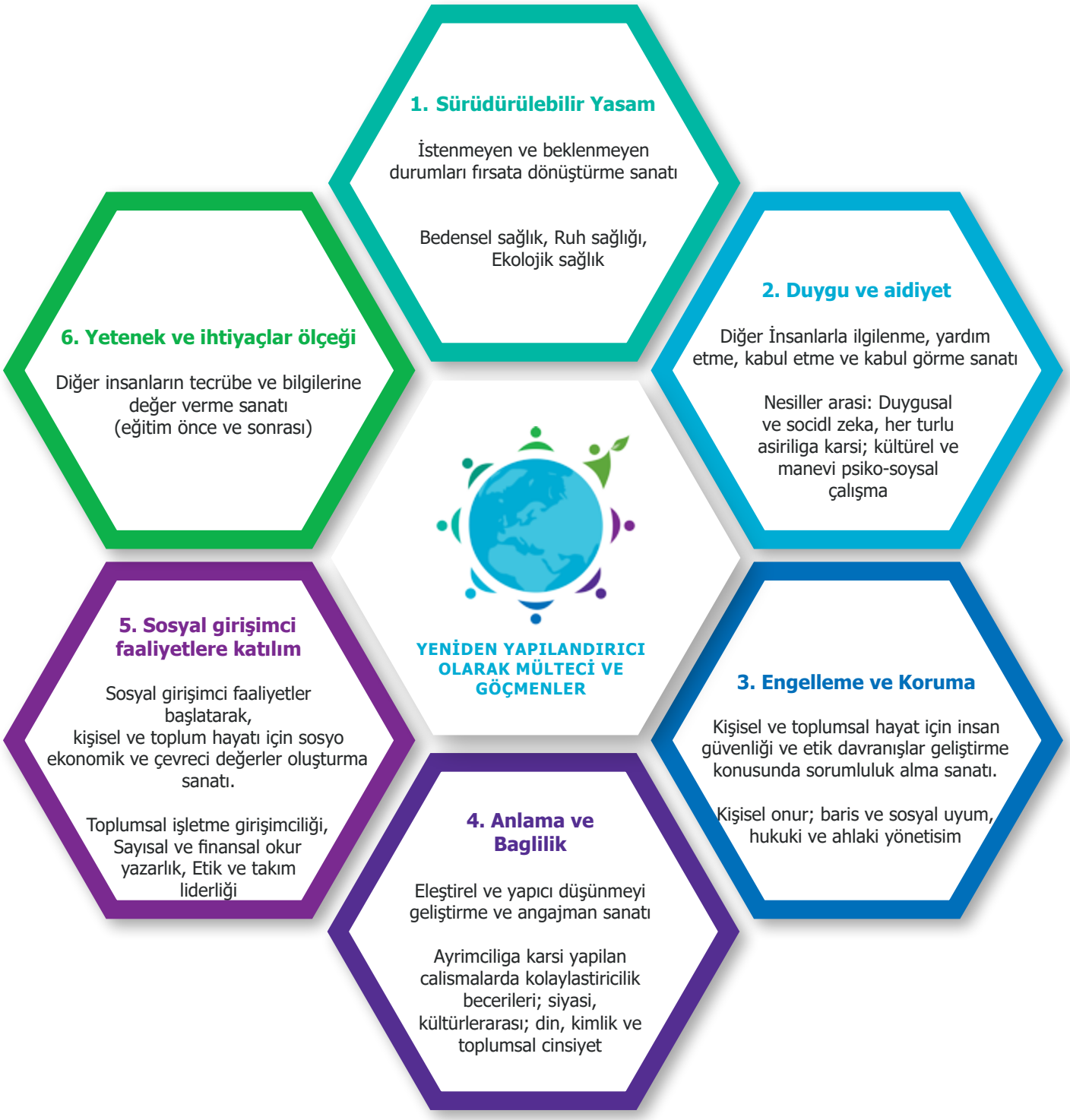

EĞİTİM MODÜLLER

Bu ders programının eğitim modülleri aşağıdaki adımlar göz önüne alınarak hazırlandı:

1. İçeriğe göre belirlenen seviyeler: yeni gelen, yerleşmekte olan ve/veya yerleşmiş olan.
2. Yaşanan hayatı esas alarak hazırlanan program konuları ve beş farklı kategoriye bölünen onların alt kategorileri.
3. Eğitim modülünün ismi, tanımı ve desteklediği değerler.
4. Amaçlanan öğrenme çıktıları (AÖÇ/LOs): yetişkin eğitimcileri seçilen konu hakkında ne öğrenmeli, anlamalı, analiz etmeli, kıyaslamalı, ölçmeli.
5. Amaçlanan deneyimsel çıktılar (ADÇ/EOs): Kendi yaşadıkları toplumdaki hayat şartları çerçevesinde, yukarda tanımlanan öğrenme çıktıları dikkate alınarak, yetişkin eğitimcileri nasıl organize etmeli ve değerler konusunda ne yapmalı.
6. Eğitim modülünün zamanı ve süresi.
7. Aktivitenin genel gereksinimleri.
8. Modülün içeriği, sürecin bir pilot uygulamasını yapmak amacı ile aktivitelerden birinin seçimi.
9. Eğitim modüllerinin uygulanması sürecinde tavsiye edilen yöntem ve metod.
10. Etkinliklerin uygulanabilmesinde gerekli olan ve eğitim modülünden beklenen çıktılar: Edinilen yeni yetenekler, kapasiteler, beceriler ve bir acenta gibi hareket edebilme yeteneği.
11. Eğer bu çıktılar tespit edilmişse, bu durum, uygulanan aktivitenin, hayatın şartlarını, çalışma ve öğrenme standart ve çerçevelerini dönüştürmek ve iyileştirmek için gerekli olan yeni beceri ve yetenek kazandırıcı aktiveteler olduğunun göstergesidir. Çıktılarla sağlanan gelişimin, hem yetişkin eğitimcileri, hem de göçmen ve mülteciler tarafından deneyleneceği umulmaktadır.
12. Daha fazla bilgi için kaynakça.

ÖRNEK EĞİTİM MODÜLÜ

ALTIGEN 1. Sürüdürülebilir Yasam
MODÜL: KAYNAŞMA MUTFAĞI

SEVİYE	Yeni gelenler
Eğitim Konuları: • Sürdürülebilir yaşam • Sosyal girişimcilik inisiyatiflerine katılım	• Fiziksel sağlık • Akıl sağlığı • Ekolojik sağlık • Sayılara aşinalık
Sürdürülebilir yaşam hedefleri	**sıfır açlık, sağlıklı olma ve refah, Toplumsal cinsiyet eşitliği, Sorumlu tüketim ve üretim**
Eğitim modülünün zamanı ve süresi	Haftada bir, 3 saat, 4 ay boyunca

Sıfır açlık

Sağlıklı olma ve refah

Toplumsal cinsiyet

Sorumlu tüketim ve üretim

1.1. Modulün Açıklanması

Yetişkin eğiticimleri bu modül sayesinde, göçmenler ve mültecilerden, onların beslenme alışkanlıkları ve pişirme teknikleri hakkında, bilgi edinme fırsatı bulacaklardır. Pişirme etkinlikleri ile hem et, sebze, tahıl ve baharat gibi yiyeceklerin besleyicilik değerleri, hem de pişirme yöntemlerini öğrenme becerileri oluşacaktır. Etkinlik yemek pişirme eylemi çerçevesinde grup içinde bir yakınlaşma bütünleşme sağlarken, genelde kadınların görevi olarak algılanan bu iş, alıştırmanın uygulanış biçimi ile toplumsal cinsiyet eşitliğine de hizmet edilecektir. Yetişkin eğitimcileri bu etkinlik çerçevesinde pişirilecek yemek için bir bütçeleme yaparken, katılımcıların, finansal ve ekonomik okur yazarlık becerilerini de geliştireceklerdir.

• 1.2. Eğitim modülünde öne çıkan değerler

- Sağlık ve refah
- Kişisel bakım
- Uluslararası kimlik ve kapsayıcı ilişkiler (insanlar, ekoloji ve yaşama biçimleri dahil edilecektir)
- Kültürler arasılık
- Sosyal bağlantılar
- Toplumsal cinsiyet eşitliği
- Beraber sorumluluk alma

II. Öğrenme çıktıları

- Dengeli beslenme alışkanlığı geliştirmek için yeni gelinen ülkedeki ve ana vatanlarındaki besin ürünlerinin her ikisinin birden nasıl kullanılabileceğini öğrenmek.
- Yemek bütçesi hazırlarken, bütçeleme ve finansal okur yazarlık becerileri geliştirmek.
- Ana vatana ait besinler, yemeklere ait kelime ve ifadeleri anlatmak için en temel seviyede dil becerisi geliştirmek.
- Göçmen ve mültecilerin kendi dillerindeki besinlerle ilgili temel kelimeleri öğrenmek (yetişkin eğiticimleri için).
- Sağlıklı Beslenme Grafiği'ni nasıl okuyup, uygulamak gerektiğini öğrenmek.

III. Yetişkin Eğiticimleri İçin Deneyimsel Çıktılar

- Göçmen ve mültecilerin bütçeleme ve finansal okur yazarlık becerilerini hayatın başka alanlarına da taşımalarına yardımcı olmak.
- Pişirme aktivitesi ile göçmen ve mültecilerin gerginlik ve stresini azaltmak üzere güvenli bir ortam oluşturmak.

IV. Eğitim modülünün zamanı ve süresi

Haftada bir, 3 saat, 4 hafta boyunca.

V. Aktiviteyi uygulayabilmek için gerekli şartlar (kaynaklar, eğitim materyalleri, mekan, gerekli dil seviyesi)

- Tercüman
- Sosyal ve tıbbi hizmet servislerinden yardım alarak gerçekleştirilen bir pişirme oturumu
  - Dengeli beslenme
  - Gıda zehirlenmesi ve hastalıklardan korunma
  - Yetersiz beslenme belirtileri
  - Özel sağlık durumlarında diyet gereksinimleri
  - Kişisel hijyen ve yemek pişirme (örnek: el yıkama teknikleri)
  - Çiğ ve pişmiş etler arasında çapraz bulaşmanın tehlikeleri hakkında farkındalık oluşturma.
- Engellilere uygun bir çalışma salonu
- Uygulama yeri: Bu etkinlikler eğer izin alınabilirse kamplarda yoksa da toplum merkezlerinde uygulanmalı
- Grup büyüklüğü: 10-20 yetişkin eğitimcisi
- Yetişkin eğitimcileri için aranan dil seviyesi: Mülteci ve göçmenler için B1 ve C1 arası

ÖRNEK EĞİTİM MODÜLÜ

VI. Eğitim Modülünün İçeriği

Sosyal ve tıbbi hizmetler sunma oturumları düzenlemek için organizasyon ve iletişim yeteneği ve değinilecek konular:

- Dengeli beslenme
- Besin zehirlenmesi ve hastalıklardan korunma
- Yetersiz beslenme belirtileri
- Özel sağlık durumlarında gerekli diyetler
- Yemek pişirirken zehirlenme ve hastalıklardan korunma için gerekli hijyen kuralları
- El yıkama teknikleri
- Çiğ ve pişmiş etler arasında zehirli bakterilerin çapraz bulaşımı konusunda bilgili ve dikkatli olmak
- Sonradan yerleşilen yeni ülkelerindeki ve ana vatanlarındaki, etleri, sebzeleri, baklagilleri ve baharatları tanıyabilmek
- Yiyecek alışverişlerinde sayısal ve finansal okur yazarlık
- Sayılar ve temel hesaplama becerileri
- En iyi sonuca ulaşmak için fiyatlar arasında karşılaştırma yapmak
- Parayı harcarken hesaplı davranmak
- En temel yiyecekler için bütçe hazırlamak.

VII. Yöntem ve Metod

Katılımcı, toplumsal cinsiyet eşitlikçi, nesiller arası, interaktif.

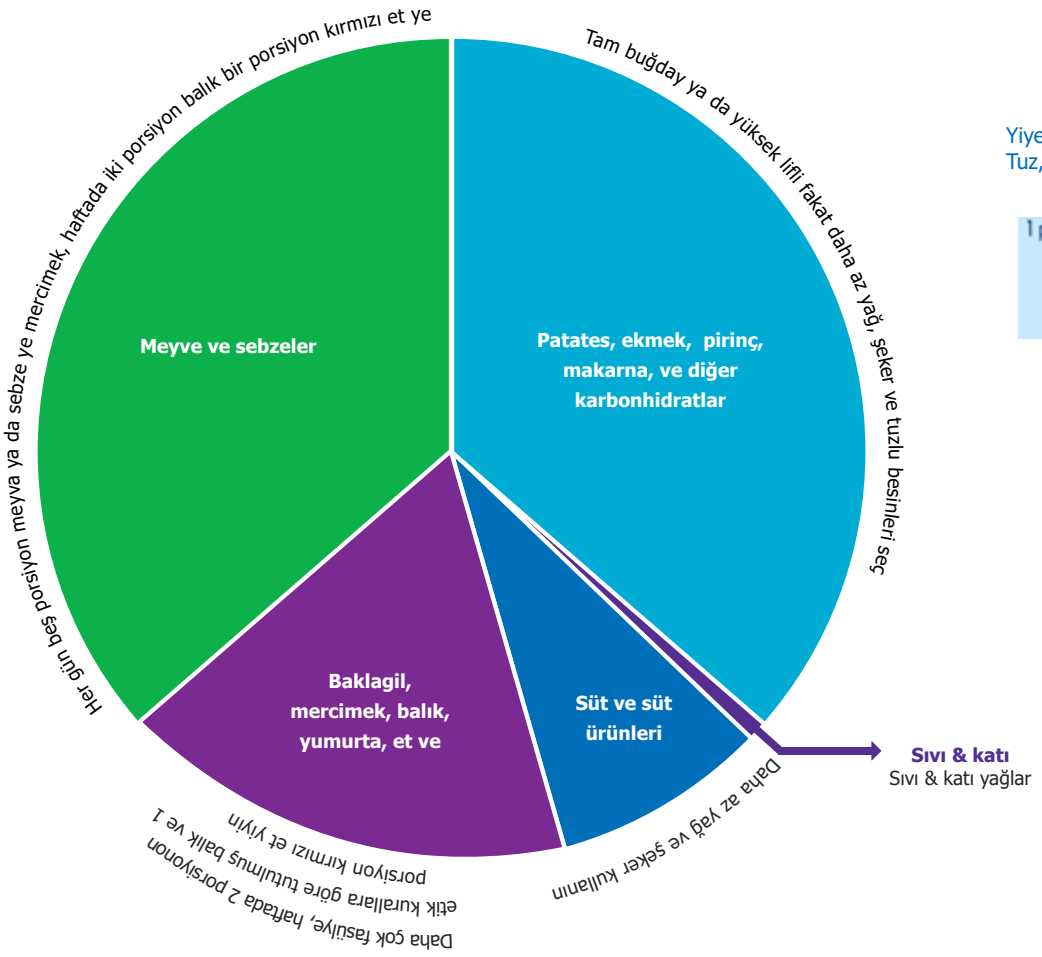

Yiyecek ürünlerinin etiketlerini kontrol et.
Tuz, yağ orani düşük gıdalar tercih et.

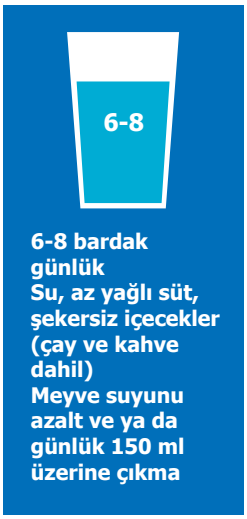

Pilot Çalışması Yapılacak Etkinlik:

- Sağlıklı Beslenme Grafiği'ni, halk sağlığı merkezleri yardımı ile, sonradan yerleşilen yeni ülke ve göçmen ve mültecilerin ana vatanına ait besin ve baharatlara göre yeniden şekillendir.
- Halk sağlığı merkezleri ile besinler ve pişirilmeleri hakkında bilgilendirme toplantıları düzenle.
- İki dilli yiyecek sözlüğü oluştur (hem ev sahibi ülkenin dili hem de göçmenlerin ana dillerinde).
- Göçmen ve mültecilerin yardımı ile pazarların ve marketlerin haritasını çıkar.
- Farklı market ve pazarlar arasındaki fiyat karşılaştırması yapan bir broşür hazırla.
- Sayısal okur yazarlık için aktiviteler düzenle, (örnek, eğer cezai değeri yoksa, kağıt paraların fotokopisini çek ve bunları zarf içinde yerel pazar simulasyonları ile kullanmalarını sağla).
- Süper market broşürlerinden, sebzelerin, baklagillerin ve baharatların resimlerini kes ve kullan.
- Kişisel hijyen ve el yıkama konusunda videolar göster.

ÖRNEK EĞİTİM MODÜLÜ

VIII. Çıktılar

Yetişkin eğitimcileri:

- Kamp ve yaşamsal alanlarda sağlık servisi faaliyetlerinin sunulması için gerekli organizasyon yapma ve destekleme konusunda kendilerine güvenlidirler.
- Göçmen ve mültecilerle beraber dengeli beslenme için yemek tarifleri oluştururlar.
- Göçmen ve mültecilere yiyecek alışverişlerini bütçelemelerinde yardımcı olurlar.

IX. Ölçme ve değerlendirme

- Göçmen ve mültecilerle birlikte yetişkin eğitimcilerinin toparladığı örnek menüler oluşturulmuştur.
- Yemek pişirme faaliyeti göçmenler ve mülteciler arasında düzenli bir faaliyet haline gelmiştir.
- Göçmenlere ve mülteci topluluklarına sosyal ve sağlık hizmetleri tarafından planlanan düzenli ziyaretler yapılmıştır.
- Sağlık birimleri tarafından yetersiz beslenme vakaları tespit edilip bunlarla mücadele edilmeye başlanmıştır.
- Daha iyi bütçeleme sayesinde haftalık olarak lüzümsuz para harcaması azalmıştır.
- Yemek üzerine sözcükler ve ifadeler düzenli olarak göçmenler ve mülteciler tarafından kullanılmaya başlanmıştır.
- Temel sorular cevaplandırılmıştır.
- Yemek pişirme ve paylaşma etkinlikleri organize edilerek edinilen deneyimler hakkında vaka çalışmaları yapılmıştır.

X. References

European language levels - Self Assessment Grid http://europass.cedefop.europa.eu/sites/default/files/cefr-en.pdf

The Eatwell Guide
http://www.nhs.uk/Livewell/Goodfood/Pages/the-eatwell-guide.aspx

ÖRNEK EĞİTİM MODÜLÜ

ALTIGEN 2. Duygu ve aidiyet

MODÜL: MÜLTECİ VE GÖÇMENLERİ GELECEKTEKİ ÇALIŞMALAR İÇİN MOTİVE ETMEK

SEVİYE	Yerleşmeye Çalışanlar
Eğitim Konuları: • Duygu ve aidiyet	• Psiko-sosyal ve emek
Sürdürülebilir kalkınma hedefleri	**Eğitimin kalitesi, Toplumsal cinsiyet eşitliği, Eşitsizliği azaltma, İyi iş ve ekonomik büyüme**
Eğitim modülünün zaman ve süresi	12 hafta, tam zamanlı – günlük 6 saat.

Eğitimin kalitesi

Eşitsizliği azaltma

Toplumsal cinsiyet eşitliği

İyi iş ve ekonomik büyüme

1.1. Modulün açıklaması

Yetişkin eğitimcilerinin sorumlulukları, göçmenlerin ve mültecilerin önemli bilgi ve yöntemleri edinmelerini sağlamanın ötesine geçmelidir. Göçmenlerin ve mültecilerin eğitim ve öğretim hedeflerine ulaşma çabalarını değerlendirebilmeleri için farklı koçluk tekniklerini bilmek ve uygulamak durumundadırlar. Yetişkin eğitimcilerinin karşılaştığı en büyük zorluk, göçmenleri ve mültecileri üç faktör arasında denge kurmaya yönlendirmektir: a) Göçmen ve mültecilerin kişisel iş tecrübeleri, b) Göçmenlerin ilgi duydukları eğitim alanları, ve c) göç edilen ülke içindeki pazar talebi. Yetişkin eğitimcileri bu modülde; göçmen ve mültecileri motive ederek ve cesaretlendirerek onların, eğitimlerini ve kariyer hedeflerini gerçekleştirebilmeleri adına eğitimlerine devam etmelerini sağlayacak koçluk becerileri geliştirmek ve uygulamak durumunda kalacaklardır.

1.2. Eğitim Modulünde Öne Çıkan Değerler

- Herkes için eğitim,
- Yardımseverlik
- Güven
- Gizlilik
- Dürüstlük
- Eşitlik
- Kaliteli iş*

* Kaliteli iş, kişilerin iş hayatları için özlem duydukları durumların bütünüdür. Kaliteli iş kavramı; adil bir ücretin, iş yerinde gerekli güven ve güvenliğin, sosyal uyum ve kişisel gelişim için gerekli bir yönergenin, kişilerin tereddütlerini ifade edebilmeleri için gerekli ifade özgürlüğünün, hayatlarını ilgilendiren konularda kararlara katılabilmeleri için kadın ve erkekler için eşit şart ve fırsatların olduğu bir iş anlamına gelmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) http://www.ilo.org/global/topics/decent-work/lang--en/index.htm

II. Öğrenim çıktıları

- Göç edilen ülkenin eğitim sistemini kapsamlı bir şekilde anlamak.
- Ulusal eğitim sistemlerinin ve alternatif eğitim yollarının göçmenlere ve mültecilere neler sunduklarını öğrenmek.
- Eğitimlerini devam ettirebilmeleri için, ulusal, bölgesel, yerel finansman kaynakları ve burs veren kurumlar hakkında bilgi sahibi olmak.
- Eğitim, iş piyasası gibi ana piyasalardaki paydaşlarla nasıl iletişim kurulacağı konusunda stratejiler geliştirmek.
- Eğitim kurumları, yerel iş piyasaları, kooperatifler, odalar birliği temsilcileri ve göçmen ve mülteciler arasında bir iletişim ağı kurulabilmek için nasıl organize olunacağını öğrenmek.
- İş piyasasında hangi beceri ve işlere ihtiyaç olduğunu öğrenmek.
- Koçluk teknikleri ile göçmenleri ve mültecileri daha fazla okumak ve öğrenmek için neyin engellediğini ve neyin motive ettiğini öğrenmek

III. Yetişkin Eğitimicleri İçin Deneyimsel Çıktılar

- Sağlık, sosyal işletme, eğitim sektörlerinde göçmenlerin ve mültecilerin çalışma alanlarını desteklemek için anahtar paydaşlarla ağ oluşturma gücünü deneyimlemek.
- Göçmenlerin ve mültecilerin eğitimlerini devam ettirebilmeleri için sahip oldukları motivasyon ve isteklerini doğru teşhis etmek.
- Göçmenler ve mültecilerin eğitim konusundaki ilgilerini uyandırabilmek için geçerli koçluk tekniklerini uygulayabilmek.

ÖRNEK EĞİTİM MODÜLÜ

IV. Eğitim modülünün zamanı ve süresi

12 hafta, tam zamanlı – günlük 6 saat.

V. Aktiviteyi uygulayabilmek için gerekli şartlar (kaynaklar, eğitim materyalleri, gerekli dil seviyesi)

- Tercüman
- Resmi eğitim ve öğretim müfredat diyagramları
- Koçluk ve rehberlik oturumları günlüğü (Aşağıda 'Grow' koçluk rehberine bakınız)
- Dil seviyesi*:
- Göçmen ve mülteciler için: göç edilen ülkeden alınması gereken B1 ve B2 arası
- Yetişkin eğitimci içi: B2 ve C1 arası

*Sayfa 21`e bakınız.

* Avrupa Dil Yeterlilikler Çerçevesi – Kişisel Değerlendirme Sistemi
europass.cedefop.europa.eu/sites/default/files/cefr-en.pdf

VI Eğitim modülünün içeriği

- Eğitim ve öğretim sistemi, politika ve uygulamaları
- Alternatif eğitim sistemleri
- Motivasyon ve başarısızlık psikolojisi
- Koçluk modelleri
- Eğitim / öğretim ve işgücü piyasasındaki farklı kilit paydaşlarla diyaloğa girme konusunda ağ oluşturma becerileri.
- Eğitim kurumlarına keşif gezileri planlamak için örgütsel beceriler.
- Temel bilgisayar okuryazarlığı.
- Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar, Tehditler ('SWOT') analiz tekniği ile, kişisel ve aile sınırlamalarını ve ileride yapılacak çalışmaların olasılıklarını değerlendirmek.

VII. Yöntem ve Metod

Katılımcı, toplumsal cinsiyet eşitliği, kuşaklar arası, interaktif, kültürlerarası ve hak temelli yaklaşım

Pilot Uygulama: GROW modeline başvurulur:

'GROW' (Hedefler, Gerçekçilik kontrolü, Seçenekler, Konsensüs sağlamak) Koçluk Modeli	
	Mülteci ve göçmenlere sorular
HEDEFLER - Göçmen ve mülteciler gelecekteki hedeflerini belirler.	Ne tür çalışmalar ve eğitim sizi motive eder? Eğitimde hangi seviyeye ulaşmak istersiniz? Çalışmalarınız yoluyla neyi başarmak istiyorsunuz?
GERÇEKÇİLİK KONTROLÜ – Göçmen ve mülteiciler içinde bulundukları durumun gerçeklerini değerlendirirler.	Anavatan ülkenizde ne tür bir eğitim /öğrenim aldınız? Okumaya devam etmek veya daha fazla eğitim almak için yaşamakta olduğunuz engeller nelerdir? Bu sizi nasıl etkiliyor? Etkileyen bir durum varsa bunu sizden başka kim biliyor? Daha fazla araştırma yapma çabalarını destekleyecek ne tür bir destek almak istersiniz?
SEÇENEKLER – Göçmen ve mülteciler bir seçenekte bulunurlar.	Şimdiye kadar bunun için neler yaptınız? Daha farklı neler yapabilirdiniz? Bu sorununuzu başka kimle paylaşabilirsiniz? Bu yaptıklarınızın ideal çıktısı ne olmalı? Bu çıktıyı elde etmek için alacağınız en iyi destek ne olurdu?
UZLAŞMAYA VARMAK – Göçmen ve mülteciler ve yetişkin eğitimcileri daha ileriki aşamaları beraberce belirler.	Şu anda ne yapmak istediğiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? Bunun için atılacak ilk adımlar ne olmalı? Bu adımlara ne zaman başlamanız gerektiğini düşünüyorsunuz? Bu yolda karşınıza neler çıkabilir? Bu yolda karşınıza çıkabilecek engellere karşı ne tür bir hazırlık yapardınız? Bu oluşabilecek zorluklara karşı nasıl bir destek almak isterdiniz? Bir dahaki sefere ne zaman buluşabiliriz?

Daha önce planlama yapmadan ani toplantılar düzenleyerek:

- Eğitim veren kurum temsilcileri ve kişileri bir araya getirerek ne tür eğitimler verdiklerini ve bu eğitimler için hangi dil seviyesi gerektiği hakkında karşılıklı konuşmalarını sağlamak.

ÖRNEK EĞİTİM MODÜLÜ

VIII. Çıktılar

Yetişkin eğitimcileri aşağıda sıralananları yapmaya muktedir olacaklardır:

- Göç edilen ülkenin, karmaşık resmi ve yaygın eğitim sistemlerini en sade bir şekilde anlatabilmek.
- Okuldan erken ayrılmış kişilerin psikolojisini anlamak ve onları tekrar eğitimlerine dönmeye motive edebilmek.
- Göçmenleri ve mültecileri eğitimlerine devam etmelerinde engelleyen ve motive eden iç ve dış faktörleri bilmek.
- Göçmenler ve mültecilerin eğitimlerine devam etmesini engelleyen faktörlerin üstesinden gelmek için onlarla beraber çalışmalar yürütebilmek.
- Göçmenler ve mülteciler ile eğitim kurumları, yerel sosyal-yönelimli işletmeler ve kooperatif üyeleri, sendika temsilcileri ve sosyal organizasyonlar arasındaki ağ faaliyetlerini başarıyla organize edebilmek.

IX. Ölçme ve Değerlendirme

- Eğitimlerini devam ettirmek isteyen göçmenler ve mültecilere yönelik olarak kendi mekanlarında koçluk oturumları düzenlenir.
- Göçmen ve mültecilerin daha ileri eğitimlere başarıyla kayıt yaptırmaları.
- Toplum merkezlerinde eğitim kurumları tarafından başarılı kampanyalar düzenlenir.
- Eğitim veren kurumlar toplum merkezlerine davet edilir.
- Sendika kuruluşları, sosyal ve ekonomik kuruluşlar göçmenlere ve mültecilere yönelik koçluk hizmeti sunarlar.
- Göçmenler ve mülteciler düzenli olarak koçluk oturumlarına katılırlar.
- Sosyal işletmeler, kooperatifler ve sivil toplum kuruluşları ile beraber göçmen ve mültecilere yönelik düzenlenen fuarlar organize edilir.

X. Referanslar

European language levels - Self Assessment Grid
http://europass.cedefop.europa.eu/sites/default/files/cefr-en.pdf

Coaching for teaching and learning
http://www.ncl.ac.uk/cflat/news/documents/5414_CfT_FINALWeb.pdf
http://www.discoveryinaction.com.au/latest-news/classic-coaching-questions-using-grow/

Educational systems
ISCED 2011 Operational Manual: Guidelines for Classifying National Education Programmes and Related Qualifications
http://www.oecd-ilibrary.org/education/isced-2011-operational-manual_9789264228368-en
Education at a Glance 2015: OECD Indicators
http://www.oecd-ilibrary.org/education/education-at-a-glance-2015_eag-2015-en
What are the benefits of ISCED 2011 classification for indicators on education? Education Indicators in Focus, issue No. 36, by Etienne Albiser and Éric Charbonnier
http://www.oecd-ilibrary.org/education/what-are-the-benefits-of-isced-2011-classification-for-indicators-on-education_5jrqgdw9k1lr-en

ÖRNEK EĞİTİM MODÜLÜ

ALTIGEN 4. Anlama ve Baglilik

Ornek Egitim Modulu: Ayrimciliga karsi yapilan calismalarda kolaylastiricilik becerileri

SEVİYE	YERLEŞMEYE ÇALIŞANLAR
Öğretim Konusu: • Anlama	• Biribirinden öğrenme metodu ve dil. • Politik, kültürlerarası ve din. • Kimlik ve toplumsal cinsiyet
Sürdürülebilir Gelişim Hedefleri	**Eğitim Kalitesi, Toplumsal cinsiyet eşitliği, daha aza indirilmiş eşitisizlikler.**
Eğitim modulünün zaman ve süresi	8 x 6 saat tam zamanlı veya 16 x 3 saat yarı zamanlı.

Eğitim Kalitesi

daha aza indirilmiş eşitisizlikler.

Toplumsal cinsiyet eşitliği

1.11.1 Modülün Açıklaması:

Bu modül birbirinden öğrenme becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Biribirinden öğrenme becerilerine sahip olan yetişkin eğitimcileri, eğitimlere katılan göçmen ve mültecilerle çalışırken; bilgiyi araştırırken, ayrımcılık konusu olan, yaş, engellilik, ırk, etnik ya da milli köken, din, inanç, cinsiyet gibi karmaşık konuları kimseyi incitmeden daha hassas bir şekilde ele alabileceklerdir. Özellikle kamplarda ya da göçmen ve mültecilerin yoğun yaşadıkları bölgelerde, ayrımcılığa konu olan, yukarda bahsettiğimiz her türlü karmaşık konu, çok kısa zamanda saman alevi gibi ciddi bir şekilde yayılabilecek konulardır. O yüzden yetişkin eğitimcilerinin bu muhtemel çatışma konularını ele almak üzere kişileri nasıl harekete geçireceğini bilmesi gerekir. Böyle çatışma durumlarında insan davranışlarını nelerin harekete geçirdiğini bilmek ve anlamak ta önemli bir diğer konudur.

1.2 Eğitim modülünde öne çıkan değerler

- Dürüstlük
- Ötekini anlamak
- Kültürlerarasılık
- Güven inşası
- Emin (güven duyulan) olmak
- Sosyal uyum
- Empatik bir şekilde dinlemek

II. Yetişkin Eğitimcileri İçin Öğrenme Çıktıları

- 'Nefret Piramidi' üzerinden, bir yandan nefretin farklı basamaklarını anlarken, bir yandan da nasıl tırmandığını anlamak.
- Göçmen ve mültecilere yönelik işlenen, ayrımcı davranışları ve nefret suçlarını öğrenmek.
- Önyargı ve ayrımcı eylemler gibi hassas meseleleri ele alırken birbirinden öğrenme metodlarının nasıl kullanılacağını öğrenmek.
- Birbirinden öğrenme metodlarını kullanarak, dışlayıcı tutumlardan kaynaklanan davranışları anlamak ve nötralize etmek.
- Her türlü nefreti indirgemek üzere, 'Nefret Piramidi' ni, hem kişisel, hem de toplumsal faaliyetlerde kullanmayı öğrenmek.

III. Yetişkin eğitimcileri için deneysel çıktılar

- Nefretin farklı basamakları ile yüzleşmek ve indirgemek için, kişisel ve toplumsal davranışları nefret açısından ölçmeyi öğrenmek.
- Önyargı ve ayrımcılıklarla baş edebilmek için, birbirinden öğrenme metodlarını kullanarak, göçmen ve mültecilerde, daha fazla kendine güven ve beceri geliştirmek.
- Önyargı ve ayrımcılığa karşı, kişisel değer ve ilkelere daha derin adanmaşlık oluşturmak.

IV. Eğitim modülünün zaman ve süresi

- 8 x 6 saat, tam zamanlı ya da 16 x 3 saat, yarı zamanlı.

V. Aktiviteyi uygulayabilmek için gerekli şartlar (kaynaklar, eğitim materyalleri, gerekli dil seviyesi)

- Engelli erişimine uygun bir uygulama alanı.
- Ön ve son öz değerlendirme formları.
- Güvenli ve tarafsız bir ortam.
- Dil Seviyesi: hem göçmen ve mülteciler hem de yetişkin eğitimcileri için: B1 üzeri.

*Sayfa 24`e bakınız.

VII.Yöntem ve metod

- Katılımcı, kritik düşünmeyi geliştirici, toplumsal cinsiyet dengeci, kültürlerarası ve haklar temelli yaklaşım.
- Her bir uygulama çalışması için en fazla 20-25 katılımcı.
- Nefret Pramidi: https://sfi.usc.edu/education/pyramid/exercise.php

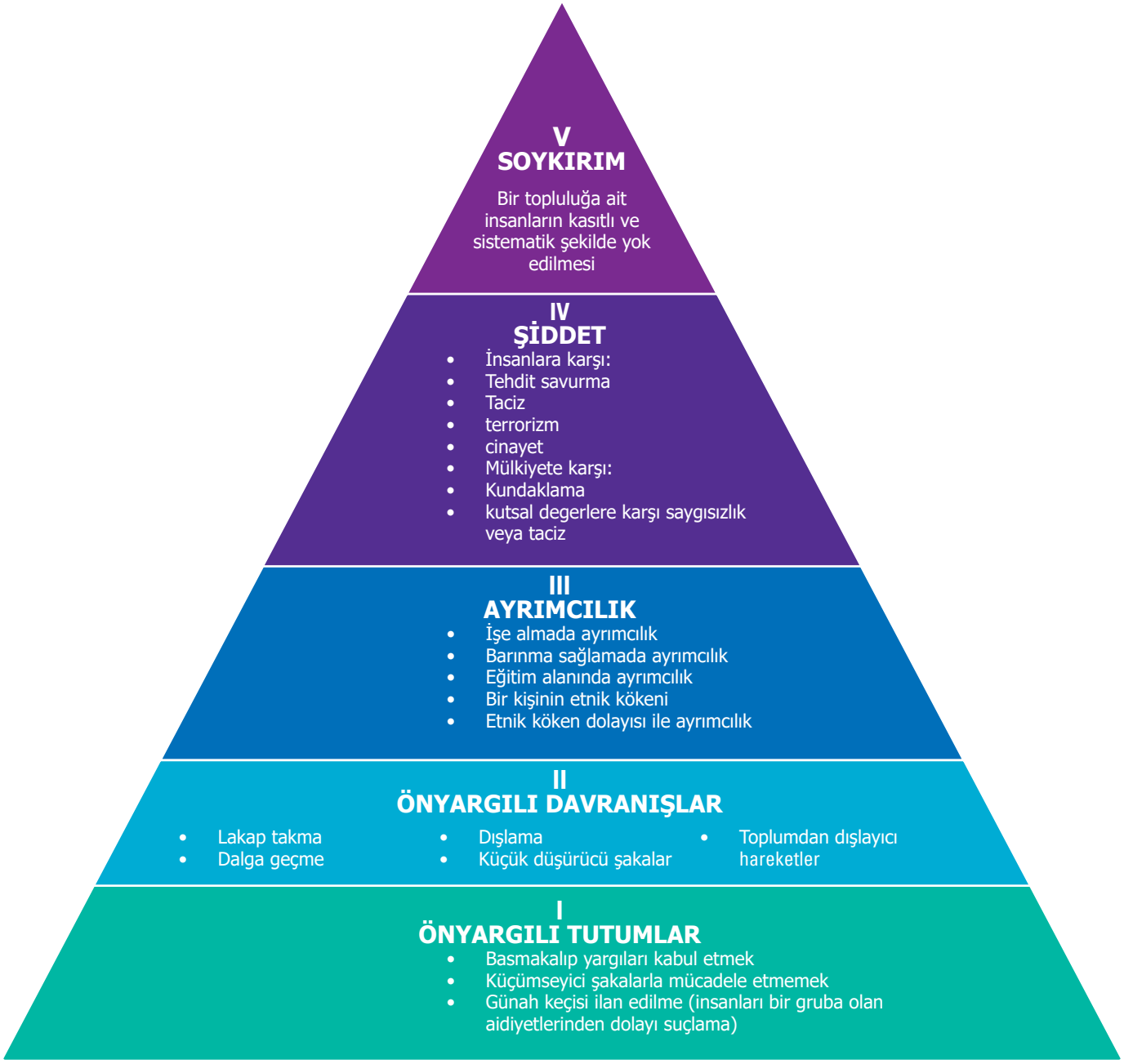

*'Nefret Piramidi', Anti-Defamation League tarafından, A WORLD OF DIFFERENCE® Institute, programının bir parçası olarak geliştirilmiştir. Bu alıştırma, Anti-Defamation League ve USC Shoah Foundation Institute tarafından, ortak olarak, ayrımcılığa uğramış kişilerin anlatımlarını içeren videolar şeklinde geliştirilmiştir.

ÖRNEK EĞİTİM MODÜLÜ

VIII. Çıktılar

Yetişkin eğitimcilerinin kazanacağı beceriler:

- İş yerlerinde, müşteri olarak, toplu taşımlarda, ev kiralama ve alımlarında göçmen ve mültecilere karşı uygulanan önyargılı davranışları anlamak.
- Nefret olaylarını ve nefret suçlarını ayırt edebilmek.
- Göçmen ve mültecileri, kendilerine karşı işlenen nefret davranışları ve suçlarını bildirmeleri için desteklemek.
- Birbirinden öğrenme tekniklerini kullanarak dışlayıcı tutum içinde olan davranışları nasıl nötralize edebileceğini anlamak.
- Birbirinden öğrenme metodlarını uygulayarak, önyargılı ve ayrımcı uygulamalarla donanmış konuşmalarla başa çıkabilmek.
- Ev sahibi ülkedeki nefret seviyeleri ile baş edebilmek için 'Nefret Piramidi' ni uygulayarak, farkındalık oluşturmak ve kişisel ve toplumsal düzeyde harekete geçmeyi sağlamak .

IX. Ölçme ve Değerlendirme

- Önyargı ve ırkçılığı indirgemek üzere, yetişkin eğitimcileri, göçmenler ve mülteciler hep beraber faaliyetler yapmakta ve yaygınlaştırmaktadırlar.
- İnsanların önyargı ve ırkçılık hakkında açık açık ve cesaretle konuşabilmeleri için yetişkin eğitimcileri, göçmenler ve mülteciler, toplumu daha aktif hale getirmek üzere yerel toplumları harekete geçirecek çalışmalar başlatmışlardır.
- Toplum merkezlerinde 'Nefret Piramidi' herkesin görebileceği şekilde asılmış ve daha üst düzeyli önyargılı niyet tutum ve davranışların yayılmasını önlemek için görünür uygulamalar yapmaktadırlar.

X. Kaynaklar

Avrupa dil yeterlilikleri çerçevesi- Kişisel değerlendirme http://europass.cedefop.europa.eu/sites/default/files/cefr-en.pdf

Ayrımcılık - haklariniz https://www.gov.uk/discrimination-your-rights/types-of-discrimination

Nefret Piramidi http://archive.adl.org/education/courttv/pyramid_of_hate.pdf

Kolaylaştırıcı yetenekler http://www.intergroupresources.com/facilitation-skills/

Little Book of Dialogue for Difficult Subjects (Little Books of Justice & Peacebuilding) by Lisa Schirch (ISBN: 9781561485512)

Institute of Cultural Affairs, UK https://www.ica-uk.org.uk/

Kolaylaştırıcı eğitimciler - International Institute for Facilitation and Change https://www.youtube.com/watch?v=UDLGjKBHSXg&list=PLCp3erA93jsJqoOcJHuFiXp83UNgCmcdK

Diyalog ve sivil kaynaşma grubu: Etkili grup çalişmasi etkisi - Simon Fraser University https://www.youtube.com/watch?v=ZxyXSiau1UY

ÖRNEK EĞİTİM MODÜLÜ

ALTIGEN 5. Sosyal girişimci faaliyetlere katılım

MODÜL: SOSYAL GIRIşIMCI FAALIYETLER CERCEVESINDE SÜRDÜRÜLEBILIR YAŞAM

Seviye	Yerleşik
Öğretim konusu: Sürdürülebilir yaşam	• Yeni yerleşilen ülkede ve anavatanda yerel düzeyde yatırım girişimleri
Sürdürülebilir Gelişim Hedefleri	**Sağlıklı olmak ve refah Sorumlu tüketim ve üretim, sıfır açlık, iklim tedbirleri. Toplumsal cinsiyet eşitliği en aza indirilmiş eşitsizlik.**

1.1 1.1 Modülün Açıklaması

Savaş sonrası toplumlar genelde, derin bir hassasiyet ve ekonomik sarsıntı içindedirler. Bu modül, yetişkin eğitimcilerine, savaş sonrası toplumlarda, tabii kaynaklara dayalı bir yaşamın nasıl geliştirilebileceği konusunda bir öngörü geliştirmek konusunda yardımcı olacaktır. O bölgelerde hayatı etkileyen, coğrafi, ekonomik, siyasi ve sosyal faktörlerin neler olduğunu anlayacaklardır. Bu modül, yerel bazlı, sürdürülebilir bir hayatın geliştirilmesi için, uygulanabilir pratik aktiviteler sunmaktadır. Böylece, o bölgelerde yaşayan kişiler, içinde yaşadıkları toplumu, yaratıcı bir şekilde kontrol altına alabilme imkanına kavuşacaklardır.

1.2 Eğitim modülünde öne çıkan değerler

- Kişisel bütünlük
- Açıklık
- Güven duyulur olmak
- Dürüstlük
- Diğerkamlık
- Herkesi kapsayıcılık
- Birbirine bağlılık ve bağımlılık
- Eşitlik
- Güvenilir olmak
- Başkalarına özen göstermek
- Empati
- Paylaşmak

II. Yetişkin eğitimcileri için öğrenim çıktıları

- Savaş sorası toplumlarda insanların hayat mücadelelerini engelleyen faktörlerin neler olduğunu tartışmak ve öğrenmek.
- Savaş sonrası toplumlarda hayat şartlarını devam ettirmeyi sağlayacak an acil gereksinimlerin neler olduğunu öğrenmek
- Bölgeye has, tabii, ekolojik ve sürdürülebilir hayat arasındaki özel bağlantıları analiz etmek.

III. Yetişkin eğitimcileri için deneysel çıktılar

- Savaş sonrası toplumlarda o toplumlara ait değerlerin ve ekonomik faaliyetlerin nasıl organize edilmesi konusunda farkındalığı olmak.
- Sağlıklı bir yaşam için kampanyalar düzenlemeye dikkat etmek.
- Çevre kirliliğini önlemek için, bir ya da iki, farkındalık oluşturma faaliyeti düzenlemek.
- Çevrede uygun yerlerde bir ya da iki sebze bahçesi uygulaması planlamak.

IV. Eğitim modülünün zaman ve süresi

- 8 x 6 saat, tam zamanlı ya da 16 x 3 saat, yarı zamanlı.

V. Aktiviteyi uygulayabilmek için gerekli şartlar (kaynaklar, eğitim materyalleri, gerekli dil seviyesi)

- Engelli erişimine uygun bir uygulama alanı.
- Ön ve son öz değerlendirme formları.
- Her bir uygulama için en fazla katılımcı sayısı: 20
- Dil Seviyesi: katılımcılar için B2- C2

*Sayfa 27`ye bakınız.

ÖRNEK EĞİTİM MODÜLÜ

VI. Eğitim Modülünün İçeriği

- Yaşam mücadelesi ve sürdürülebilir yaşam ifadelerinin tanımı:
  - Sürdürlebilir yaşam; yaşamı sürdürebilmek için gerekli, beceri, varlık (varlık ifadesi hem maddi hem de sosyal kaynakları kapsamaktadır) ve faaliyetlerdir
  - Yaşam ne zaman sürdürülebilirdir?
- Kırılganlığı oluşturan durumlar:
  - Şoklar: tabii afetler, kuraklık, iç savaşlar, ekonomik krizler
  - Evreler: küresel ısınma, hızlı nüfus artışı, artan göçler, hastalıklar
  - Mevsimsellik
- Yaşamı sağlayan varlıklar:
  - Tabii kaynaklar, beceriler/bilgi
  - İnsan sermayesi, tabii sermeya, fiziki sermeya, (Alt yapı, barajlar/sulama sistemleri) mali sermeya, sosyal sermeya (iletişim ağları: kabile, klan, akrabalık bağları, arkadaş çevresi)
- Yapı ve süreci dönüştürmek
  - Yapı:
    - Hükümet ve alt kurumları
    - Özel sektör
    - Kurumlar
  - Süreç:
    - Hukuk
    - Politikalar
    - Kültür
  - Yaşama ait çıktıları başarabilmek için gereken stratejiler:
    - Daha fazla gelir
    - Refahın artması
    - Kırılganlığın azaltılması
  - Gıda güvenliğinin artırılması
    - Tabii kaynakların daha sürdürülebilir şekilde kullanımı.
  - Kırılganlığa karşı dayanıklılık
    - Az varlık kırılganlığı artırır.
    - Şoklar insanların varlıklarını kaybetmelerine sebebiyet verir.
  - Savaş sonrası toplumlarda tekrar uyum için kapasite gelişimi:
    - Yaşam stratejileri
    - Yaşam sistemi
    - Yerel kurumlar
    - Yaşam çıktıları

VII. Yöntem ve Metod

- Katılımcı, eleştirel düşünceyi besleyici, toplumsal cinsiyet dengeli, nesiller arası, interaktif, kültürlerarası, ve haklar temelli yaklaşım.
- **Kısım 1: Toplumsal katılım için birbirinden öğrenme merkezli aktiviteler.**
  - Yeni gelinen ülke ya da anavatanda sürdürülebilir yaşamı sağlamak için gereken şartlar konusunda katılımcı grup tartışmaları oluşturmak.
  - Yeni gelinen ülkede ve anvatanda, yaşanmış tecrübeleri paylaşmak için ortak oturumlar düzenlemek
- **Kısım 2: Eylem merkezli aktiviteler**
  - Açık, net, uygulanabilir, BÖBGZ (belirgin, ölçülebilir, başarılabilir, gerçekçi, ve zamanlanmış) bir aksiyon planı için katılımcı metodla düzenlenmiş atölye çalışmaları
  - Toplumda, sürdürlebilir yaşam örnekleri uygulayan en iyi örneklere ait videolar hazırlamak
- **Kısım 3: Uygulama merkezli aktiviteler**
  - Toplumdaki yeşil girişimler
  - Çevre kirliliğine karşı farkındalık oluşturmak için bir ya da iki aktivite düzenle.
  - Sebze bahçesi başlatmak için bir ya da iki aktivite düzenle.
  - Organik çeşitliliği olan ve köy ürünlerine dayalı bir lokanta açmak üzere bir ya da iki aktivite düzenle.
- Her bir uygulama için katılımcı sayısı:
  - Her biri en fazla 15-20 kişiden oluşan küçük gruplar

VIII. Çıktılar

Yetişkin eğitimcilerinin kazanacakları beceriler:

- Aşağıdaki konular hakkında bilgilenmiş olacaklardır:
  - Yaşam şartlarını ve sistemlerini etkileyen ekonomik, çevresel ve sosyal şoklar nelerdir.
  - Toplumun yaşamını dönüştürecek kurumsal siyasi ve pazar faktörleri nelerdir.
- Sürüdürlebilir hayat şartlarını geliştirmek için gerekli, yaşamı etkileyen varlıklar/zenginlikler (tabii kaynaklar gibi..) hakkında bilgi sahibi olmak.
- Planların uygulanmasına, aktiviteye ve birbirinden öğrenmeye dayalı toplantılar düzenlemek.
- Göçmen ve mültecilerle beraber, savaş sonrası toplumlarını yeniden inşa etmek için açık ve net, fikirler ve stratejiler geliştirmek.
- Sebze bahçeleri gibi, farklı, yeşil toplumsal girişimler düzenlemek

ÖRNEK EĞİTİM MODÜLÜ

IX. Ölçme ve Değerlendirme

- Yeni gelinen ülkede ve anavatandaki yaşamların farklı sistemlerinin görünümünü karşılaştırmak.
- Tabii kaynaklar ya da başka kaynak temelli yaşam ya da yaşam varlık/zenginlik üzerine 1500 kelimelik bir makale yazmak
- Anavatana ait, sürüdürlebilir yaşam hakkında açılmış blogları, yayınlanmış makaleleri ya da örnek olay incelemelerini araştırmak.
- Göçmen ve mültecilerin başlattıkları başarılı yeşil girişimler hakkında yayınlanmış makaleleri ya da örnek olay incelemelerini araştırmak.
- Besin üretimi ve çevre girişimciliğine odaklı sosyal merkezli yatırımlar hakkında, yapılmış yayınlar, açılan bloglar ve örnek olay çalışmalarını araştırmak.

X. Referanslar

Avrupa dil yeterlilikleri çerçevesi- Kişisel değerlendirme
http://europass.cedefop.europa.eu/sites/default/files/cefr-en.pdf

Young, H. & Goldman, L (2015) Livelihoods, Natural and Post-Conflict Peacebuilding, Livelihoods, Natural Resources and Post-Conflict Peacebuilding, New York, Routledge

Somali Yeheb Projesi, Initiatives of Change UK
http://yeheb.org/

Varolan lokasyon bazli ve referanslı nüfus veri tabanı
http://www.fao.org/docrep/009/a0310e/A0310E06.htm

Nijerya Fulani çiftcileri çatışmasi hakkında beyin fırtınası
http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-36139388

Afrika için sürdürülebilir bölgesel alan ve su yönetimi
http://terrafrica.org

Suriye`nin kırsal alanlarının savaş nedeniyle çölleşmesi hakkında makale http://www.theecologist.org/News/news_analysis/2871076/overgrazing_and_desertification_in_the_syrian_steppe_are_the_root_causes_of_war.html

Güvenli su ve daha iyi sağlık yoluyla hayatları daha iyi hale getirme
http://www.foroneanother.org/

Diş ilişkiler konseyi çatışma izleme sistemi
http://www.cfr.org/global/global-conflict-tracker/p32137#!/

Wadi Attir projesi: Kuzey Negev çölü halkının sürdürülebilir yaşamı hakkında model
http://www.sustainabilitylabs.org/ecosystem-restoration/soil-rehabilitation/

Önizleme YouTube videosu, Kenyali çiftçilerin verimsiz topraklarla olan savaşı
https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox/15a8649bb683685b?projector=1

Merkez Somali`de yaşam alanları oluşturmak
https://youtu.be/L91orLQBFys& WATER

Önizleme YouTube videosu, Kenyalı çiftçilerin verimsiz topraklarla olan savaşı
https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox/15a8649bb683685b?projector=1

Merkez Somali`de yaşam alanları oluşturmak

YENİDEN YAPILANDIRICI OLARAK
MÜLTECİ VE GÖÇMENLER

UYUM VE EKONOMIK REFAH ICIN MÜFREDAT EL KİTABI

"The session reflects what is going on in the community on a daily basis." – *UK*

"Topics made me think at a personal level, but also what I could do for society." – *UK*

"Thanks to the Pyramid of Hate and Hope I was able to listen to climate sceptics and racists." – *Sweden*

"I was truly amazed at the power of a safe space, helping me reflect on my own prejudices and weaknesses and connect with those who have opposite opinions" – *Sweden*

"I make sure we consume vegetables, fruit, protein and grains in more balanced amounts." – *Turkey*

"I have been supported psychologically and helped to become more comfortable mentally." – *Turkey*

"One of the key values of this project is the role that migrants and refugees played." – *Spain*

"The SMIs fill a gap in official sociological studies by focusing on the dailylife detail of migrants' settlement processes" – *Spain*

Contact us

For more information, please contact:
UK: catalina.quiroz@iofc.org
and peter.riddell@iofc.org
Turkey: emel.topcu@hku.edu.tr
Sweden: ake@kistafolkhogskola.se
Spain: info@progestion.org

All resources are available in Arabic, English, Somali, Spanish, Swedish, Tigrinya and Turkish. Also available in Braille (English)

www.uk.iofc.org/M-R-Rebuilders